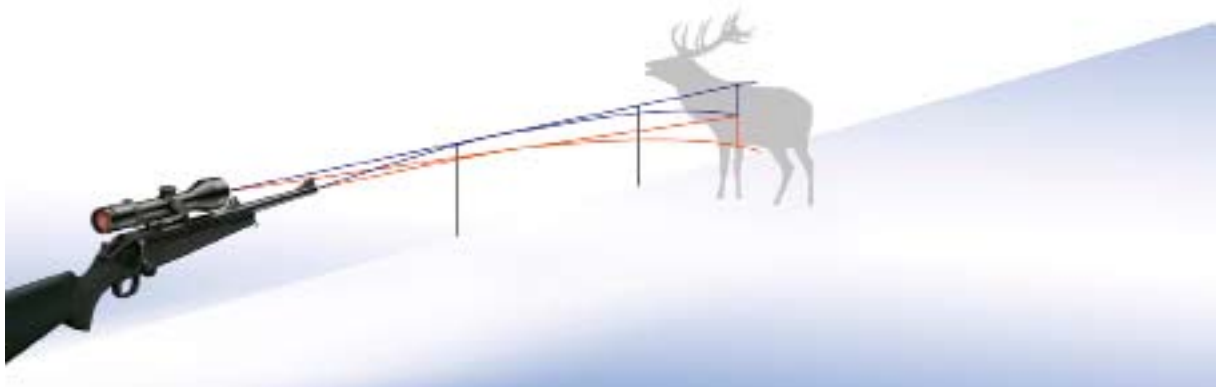

The ZEISS logo is displayed in white, bold, sans-serif capital letters within a blue square that has a curved bottom edge.

Avstånd och kulbanekompensation

ZEISS Victory Diarange är en kombination av enastående optisk prestanda och en integrerad avståndsmätare. Du får snabbt och exakt avståndet till målet – direkt i siktet! Sedan är det bara att vrida in det uppmätta avståndet på kulbanekompensatorn.

RÄTT INSKJUTNING

Text: Jocke Smälänning

Långhållsskytte med kula.

Jag tänkte förklara lite vad som händer med skytte på längre håll.

Långt håll är ju ett begrepp som inte säger så mycket. Är det 100, 200 eller 300 meter? Ja det är ju upp till dig själv att avgöra. Du måste lära dig var din egen begränsning går för att skjuta ett bra skott på långt håll.

Vad en bra inskjutningavstånd? För all normal jakt rekommenderar jag att man skjuter in bössan med ca 4 cm överslag på 100 meter. Alltså att du siktar på målet och att kulan träffar lite högre än du siktar.

Då behöver du aldrig tänka på att hålla "upp" någonting upp till 150 meter. Givetvis med reservation för vilken kula och kaliber du använder.

Ska du skjuta på avstånd över 150 meter är det än viktigare med rätt inskjutning och att kolla kulbanan.

Kolla kulbanan.

Om du ska skjuta på längre håll, *glöm* vad det står på asken. Där står det hur mycket kulan kommer att falla ner på olika avstånd och vilken inskjutning du har. Men det är med pipor som har en längd på 65cm. Det är inte så många pipor som har den längden. Kulan faller ofta mycket mer än vad som står där.

Gör så här.

Nummer ett är att använda den jaktammunition du jagar med eftersom det kan vara olika träfflägen mellan övningskulor och en jaktkula. Det är dessutom olika BC mellan olika kulor.

BC står för hur bra kulan går genom luften, enkelt uttryckt. Ju högre BC desto bättre, mindre motstånd, har kulan.

Skjut in bössan riktigt exakt och mitt i prick på 100 meter. Skjut sedan på 200 meter och kolla hur mycket kulan faller. Skjut sedan på 300 meter och gör samma sak. Viktigt är att du hela tiden använder samma ammunition under hela testet.

När du gjort detta mät vilket avstånd du har mellan pipans och kikarsiktets centrum. Sen går du in på NORMAS hemsida: www.norma.cc, välj "ballistik". Skriv sedan in vilken kula du använder. Då får du fram BC-värdet.

Kortare pipa, lägre utgångsfart.

Min bössa, en BLASER R93 i kaliber 270 Winchester har en kortare pipa än normalt. Det är en Octagonpipa, 8-kantig, som bara är 52cm lång.

På den sitter ett Zeiss 6-24x56 med belyst riktmedel. Det är nog en för stor förstoring för drevjakt, men jag gillar den jättemycket. Jag har ett högre montage än standard, 55mm mellan pipa och kikare.

Jag använder NORMA fabriksladdad ammunition med ORYX kulan. Den väger 9,7gram och har ett BC på 0,373. Enligt NORMAS tabell ska den kulan göra 870 meter/sekund.

Jag testade min bössa enligt ovan och fick då fram att den föll 15cm på 200 meter. Och 55cm på 300 meter. När jag knappade in dom här parrametrarna på NORMAS tabell så fick jag fram att kulan "bara" gör 770 meter/sekund. Den har alltså tappat 100 meter i utgångsfart genom att pipan är 13cm kortare!!! Men jag har fortfarande en bra träffbild trots kort pipa. Den sprider ca 3cm på 200 meter.

Glöm alltså vad det står på asken och testa inskjutningen, enligt ovan, istället. Korta pipor ger sämre kulbana/längd. Enkelt uttryckt, 300

SAVSTÅND

Winchester Magnum med kort pipa ger samma resultat som 30-06 med standardpipa.

Om du ska använda bössan på längre håll så rekommenderar jag en lång pipa eller testskjuta bössan så du vet hur mycket kulan faller.

Hjälpmedel för avståndsmätning.

Som hjälpmedel kan du använda en avståndsmätare. Zeiss nya handkikare har inbyggd avståndsmätare som dels anger avståndet, men även talar om hur mycket du ska hålla upp på olika avstånd.

Du kan välja vilken kulbana du har och om bössan är inskjuten exakt mitt i på 100m eller om du har inskjutet med 4 cm överslag.

Mitt Zeiss 6-24x56 kikarsikte kan jag också använda som en provisorisk avståndsmätare, genom att jag ställer in förstoringen på 24 gånger och vrider sen på parrallaxjusteringen, dvs avståndsratten, till jag får en bra skärpa i bilden. Då kan jag kolla vad det står för avstånd på ratten och därmed avgöra, på ett ungefär, hur långt avståndet är. Det stämmer med en differens på ca 30 meter.

En annan fördel med mitt Zeiss-sikte är dess targetrattar för justering av träffläget, som är anpassade för skytte på långa avstånd.

Varje klick ger en mindre justering än

vad som är vanligt på andra sikten. På 100m flyttar sig kulan 0,5cm istället för det normala 1cm.

På 200 meter flyttar kulan 1cm och på 300 meter 1,5cm. Om jag skjuter på 300 meter och kulan sjunker 55cm höjer jag träffläget genom att skruva 37 knäpp uppåt vilket ger $37 \times 1,5 = 55,5$ cm.

Jag testade även på 500 meter, då fick jag skruva 100 knäpp upp x 2,5cm eftersom kulan föll 2,5 meter.

Bra att veta är att på alla moderna kikarsikten flyttar sig alltid kulan i pilens riktning på ratten. Pil upp, kulan träffar högre, står det R=right/recht går kulan åt höger om du vrider åt det hållet.

Glöm inte bort ev. sidvind.

Nu har vi pratat om kulbanan. Tänk på att sidvinden ofta är en större bov vid långa avstånd än vad kulbanan är. Avstånd kan vi enkelt mäta, men sidvind har vi inga instrument för.

Även om du ställt in rätt avstånd så kan du missa rådjuret eller fågeln enbart pga vinden. Om det blåser 12 km/timmen ren sidvind och avståndet är 500 meter flyttar kulan sig ca.60 cm i sidled = 24 klick.

ZEISS

Victory 45 RFLT

Kraftfull handkikare med integrerad laseravståndsmätare och patenterat ballistiskt informationssystem BIS™

Victory 8x26 PRF

Lätt och kompakt monokikare med integrerad laseravståndsmätare och patenterat ballistiskt informationssystem BIS™

Läs mer på www.zeiss.se